

CEVAP ANAHTARI - 1

5. SINIF EVSEL ATIKLAR VE GERİ DÖNÜŞÜM - 1

A. BOŞLUK DOLDURMA

1. **geri dönüşüm**
2. **evsel atık**
3. **çöp**
4. **sıvı yağ**
5. **Sıfır Atık**
6. **ileri dönüşüm**
7. **yeniden kullanım**
8. **geri kazanım**
9. **içilemez**
10. **zehirli ve zararlı**

B. DOĞRU / YANLIŞ

1. **D**
2. **Y** (Yağlı kâğıtlar geri dönüştürülemez)
3. **D**
4. **Y** (Suları kirletir, lavaboya dökülmez)
5. **D**
6. **Y** (Tıbbi atıklar ayrı ve özel toplanır)
7. **D**
8. **D**
9. **Y** (Ayrı toplama daha hızlı ve etkilidir)
10. **D**

C. EŞLEŞTİRME

1 - H (Geri Dönüşüm)	2 - F (Yeniden Kullanım)
3 - E (İleri Dönüşüm)	4 - A (Evsel Atık)
5 - D (Çöp)	6 - I (Sıfır Atık)
7 - B (Sıvı Atık)	8 - G (Geri Dön. Olanlar)
9 - J (Geri Dön. Olmayanlar)	10 - C (Katı Atık)

D. ATIKLARI DOĞRU KUTUYA GÖNDER

- 1 - A (Plastik Kutusu):** Plastik su şişeleri, bidonlar, kaplar ve oyuncaklar sarı plastik kutusuna atılabilir.
- 2 - E (Çöp / Atılamayanlar):** Kâğıttan yapılmış olmaları geri dönüştürülebilecekleri anlamına gelmez; yağlanmış kâğıtlar hamurun yapısını bozduğu için mavi kutuya atılamaz.
- 3 - D (Metal Kutusu):** Alüminyum folyo, içecek kutuları ve konserve kutuları gri metal kutusuna atılır.
- 4 - E (Çöp / Atılamayanlar):** Cam şişe ve bardaklar geri dönüştürülebilirken; kırık camlar, porselenler ve kristaller yeşil cam kutusuna atılamaz.
- 5 - C (Kâğıt Kutusu):** Defterler, kitaplar, gazeteler ve karton kutular (temiz olmak şartıyla) mavi kâğıt kutusuna atılır.
- 6 - E (Çöp / Atılamayanlar):** Deodorant kutuları basınçlı gaz barındırır ve presleme sırasında patlayarak yangın riski oluşturdukları için metal kutusuna atılmazlar.
- 7 - B (Cam Kutusu):** Cam şişeler ve cam kavanozlar yeşil cam kutusuna güvenle atılabilir.
- 8 - E (Çöp / Atılamayanlar):** Boya kutuları içlerinde ağır kimyasallar barındırdıkları ve diğer temiz plastikleri zehirleyecekleri için sarı plastik kutusuna atılamazlar.
- 9 - E (Çöp / Atılamayanlar):** Porselen ve seramikler cam gibi görünseler de yapıları farklıdır ve cam kutusuna atılamazlar.
- 10 - C (Kâğıt Kutusu):** Temiz karton koliler ve ambalaj kutuları kâğıt geri dönüşüm kutusuna atılır.

CEVAP ANAHTARI - 2

5. SINIF EVSEL ATIKLAR VE GERİ DÖNÜŞÜM - 1

E. ATIKLARIN DOĞRU YOLCULUĞU

- 1 - (A) Yeniden Kullanım:** Cam kavanoz fabrikaya gitmemiş, eritilmemiş ve yapısal bir değişime uğramadan saklama kabı olarak kendi amacına benzer şekilde kullanılmıştır.
- 2 - (B) İleri Dönüşüm:** Lastik, kendi amacı dışında yaratıcı bir tasarım ve işlevsel dokunuşla ev için değerli, tamamen farklı bir puf koltuğa dönüştürülmüştür.
- 3 - (C) Geri Kazanım:** Plastik şişe fabrikada eritilmiş (endüstriyel işlem) fakat kendi orijinal ham maddesi yerine farklı bir ürün olan plastik iplik/yağmurluk yapımında kullanılmıştır.
- 4 - (B) İleri Dönüşüm:** Şampuan kutusu kesilip süslenerek daha yüksek estetik ve işlevsel değere sahip yepyeni bir kalemlige dönüştürülmüştür.
- 5 - (D) Geri Dönüşüm:** Eski kâğıtlar fabrikada eritilerek tekrar kendi orijinal ham maddesi olan kâğıt hamuruna ve ardından yeni defterlere dönüşmüştür.
- 6 - (B) İleri Dönüşüm:** Atık cam şişe, yaratıcılık katılarak dekoratif ve manevi değeri yüksek yepyeni bir gece lambası görevini üstlenmiştir.
- 7 - (A) Yeniden Kullanım:** Kıyafetler herhangi bir endüstriyel işlemten geçmeden, kendi üretim amaçlarıyla tamamen aynı şekilde (giyilmek üzere) tekrar kullanılmıştır.
- 8 - (B) İleri Dönüşüm:** Eski sandalye tamir edilmenin ötesinde, boyanıp süslenerek yepyeni bir dekoratif çiçeklik standı vazifesi görmüştür.
- 9 - (A) Yeniden Kullanım:** Yoğurt kapları herhangi bir fabrikaya gönderilmeden ve işlem görmeden yiyecek saklama amacıyla doğrudan değerlendirilmiştir.
- 10 - (C) Geri Kazanım:** Metal içecek kutuları eritilerek ikincil bir ham maddeye dönüştürülmüş ve otomobil parçası üretilmiştir.

F. SIFIR ATIK HİYERARŞİSİ TESTİ

- 1 - DOĞRU:** Şemada da görüldüğü gibi yeşil renkli "Önleme" basamağı en öncelikli seçenektir.
- 2 - DOĞRU:** Bez torba kullanımı atık oluşumunu kaynağında önlediği için sıfır atık felsefesinin ilk adımına örnektir.
- 3 - DOĞRU:** Hiyerarşi şemasında "Tekrar Kullanım" (sarı) basamağı, "Geri Dönüşüm" (turuncu) basamağının daha üstünde yer almaktadır.
- 4 - DOĞRU:** "Bertaraf" etmek (atığı çöpe yollamak) kırmızı renkle gösterilen ve kaçınılması gereken en son seçenektir.
- 5 - YANLIŞ:** Sıfır atık projesinin hedefleri arasında israfın önüne geçilerek üretim maliyetlerinin azaltılması ve ürün verimliliğinin artırılması da bulunmaktadır.
- 6 - DOĞRU:** Hiyerarşi merdiveninde "Geri Dönüşüm", "Enerji Geri Kazanımı" basamağının bir tık daha üstünde yer alır.
- 7 - YANLIŞ:** Tam tersine, bu tür zararlı ürünlerin kullanımının sifıra indirilmesi hedeflenmektedir.
- 8 - DOĞRU:** Şarj edilebilir piller ve enerji tasarruflu ürünler kullanmak sıfır atık yaşam tarzının yansımalarıdır.
- 9 - DOĞRU:** Ülkenin/çevrenin temiz kalması, toplumda çevre duyarlılığı sağlanması projenin ana amaçlarındandır.
- 10 - DOĞRU:** Geri dönüştürülebilir ürünlerin kullanılması, atıkların doğrudan bertaraf edilmesini engelleyerek hiyerarşide daha üst ve faydalı basamaklarda değerlendirilmesini sağlar.